

LLU – 4101-14-15/2012

P/12/137

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/12/137 - Realizacja przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie

Kontroler

Jerzy Bielak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83678 z dnia 22.10.2012

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka
kontrolowana

Starostwo Powiatowe w Łęcznej, Al. Jana Pawła II 95, 21-010 Łęczna (Starostwo)

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Adam Niwiński, Starosta Łęczyński

(dowód: akta kontroli str. 3-4)

Ocena ogólna

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w latach 2010-2012 (do dnia zakończenia kontroli) w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Podstawą pozytywnej oceny było:

- przestrzeganie zakazu palenia na terenie jednostki, określonego w przepisach art. 5 ust. 1 z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych², zwanej dalej „ustawą antynikotynową”.

Nieprawidłowości dotyczyły niewyposażenia pomieszczenia palarni w wywiewną wentylację mechaniczną lub system filtracyjny oraz nieumieszczenia w widocznych miejscach oznaczeń (słownych i graficznych) o zakazie palenia wyrobów tytoniowych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

² Dz. U. z 1996 r., Nr 10, poz.55 ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1 Przestrzeganie zakazu palenia w obiektach i środkach transportu

Oznakowanie obiektów i środków transportu

Opis stanu faktycznego

Starostwo Powiatowe w Łęcznej jest właścicielem trzykondygnacyjnego budynku położonego przy Al. Jana Pawła II 95, w którym znajdują się 54 pomieszczenia.

Oględzinami objęto wszystkie (54) pomieszczenia zajmowane przez Starostwo (gabinet starosty, sekretariat, salę konferencyjną, pomieszczenia biurowe, korytarze, klatkę schodową, toalety). Ponadto dokonano oględzin samochodu służbowego Mercedes Benz typu bus przeznaczonego do przewozu maksymalnie 19 osób, w którym umieszczono oznaczenia graficzne i słowne „zakaz palenia”.

(dowód: akta kontroli str. 5, 6-8)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nieumieszczenie w widocznych miejscach (przy wejściu do budynku Starostwa oraz na korytarzach) oznaczeń słownych i graficznych informujących o zakazie palenia wyrobów tytoniowych, co naruszało przepisy art. 5 ust. 1a ustawy antynikotynowej.

Oględziny przeprowadzone w dniu 23.10.2012 r. wykazały, że tylko na trzeciej kondygnacji budynku Starostwa na drzwiach wejściowych do toalet umieszczono słowne oznaczenie „zakaz palenia”.

(dowód: akta kontroli str. 6-8)

Osobą odpowiedzialną za ujawnione nieprawidłowości był K. R. – Sekretarz Powiatu Łęczyńskiego. W złożonych wyjaśnieniach dotyczących powyższych nieprawidłowości K.R. stwierdził: *„Oznaczenia słowne i graficzne „zakaz palenia” były umieszczone na parterze budynku Starostwa w czasie, gdy zaczęły obowiązywać stosowne przepisy. Jednak podczas prowadzenia prac malarskich w budynku zostały one zniszczone i po zakończeniu malowania pomieszczeń przeoczono zawieszenie nowych oznaczeń. Pomimo braku oznakowania nie zauważyłem palenia tytoniu przez pracowników lub petentów w budynku Starostwa.”*

(dowód: akta kontroli str. 15-20, 35-37, 41)

Ponowne oględziny pomieszczeń Starostwa przeprowadzone w dniu 24.10.2012 r. wykazały, że umieszczone zostały w widocznych miejscach znaki graficzne i słowne „zakaz palenia” na poszczególnych kondygnacjach: pierwszej - w holu wejściowym do budynku oraz na drzwiach wejściowych do Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki; drugiej - na korytarzu i na drzwiach wejściowych do dwóch toalet; a także na korytarzu trzeciej kondygnacji.

(dowód: akta kontroli str. 6-8)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Spełnianie wymogów ustawowych przez palarnie wyznaczone na terenie obiektów

Opis stanu faktycznego

Pracownicy Starostwa korzystają z palarni zlokalizowanej na trzeciej kondygnacji budynku Starostwa, która została wyznaczona zgodnie z art. 5a ust. 3 ww. ustawy z dnia 9 listopada 1995 r.

Pomieszczenie palarni wydzielono konstrukcyjnie od innych pomieszczeń, zostało oznakowane i służyło wyłącznie do palenia wyrobów tytoniowych.

(dowód: akta kontroli str. 6-8)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- niewyposażenie pomieszczenia palarni w wywiewną wentylację mechaniczną lub system filtracyjny, o których mowa w przepisach art. 2 pkt 9 ustawy antynikotynowej.

Ogłędziny przeprowadzone w dniu 23.10.2012 r. wykazały, że wymiana powietrza w palarni odbywa się przez wentylację grawitacyjną (dwie kratki wentylacyjne) i otwieranie okna.

(dowód: akta kontroli str. 6-8)

W dniu 24.10.2012 r. w trakcie ponownych oględzin stwierdzono, że w palarni został zamontowany wentylator mechaniczny w miejsce jednej z krutek wentylacyjnych w kanale grawitacyjnym.

(dowód: akta kontroli str. 6-8)

Odpowiedzialnym za stwierdzone nieprawidłowości był K. R. – Sekretarz Powiatu Łęczyńskiego.

W wyjaśnieniu K.R. podał: „*Pomieszczenie przeznaczone do palenia wyrobów tytoniowych nie było wyposażone w wywiewną wentylację mechaniczną z dwóch powodów: w pomieszczeniu jest wentylacja grawitacyjna, a montaż wentylacji mechanicznej ulegał przesunięciu w czasie ze względu na pilniejsze potrzeby wykorzystania i tak ograniczonych środków finansowych, które mogły być przeznaczone na remonty i drobne modernizacje. Pomieszczenie przeznaczone do palenia wyrobów tytoniowych funkcjonuje w Starostwie od połowy ubiegłego roku.*”

(dowód: akta kontroli str. 15-20, 35-37, 41)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Przestrzeganie zakazu palenia na terenie jednostki

Opis stanu faktycznego

W czasie przeprowadzonych oględzin pomieszczeń Starostwa stwierdzono, że przestrzegano zakazu palenia określonego w przepisach art. 5 ust. 1 ustawy antynikotynowej.

(dowód: akta kontroli str. 6-8)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Obowiązki wynikające z ustawy antynikotynowej w świetle regulaminów obowiązujących w jednostce

Opis stanu faktycznego

Obowiązujący w jednostce w latach 2010-2012 Regulamin Organizacyjny Starostwa Powiatowego w Łęcznej nie określał obowiązków i zakazów, o których mowa w ustawie antynikotynowej.

(dowód: akta kontroli str. 9-24, 34)

W § 4 ust. 4 pkt 2 Regulaminu Pracy Starostwa Powiatowego w Łęcznej zapisano, że na terenie zakładu pracy obowiązuje zakaz palenia tytoniu oprócz miejsc do tego przeznaczonych, które zostały oznaczone. Pracownicy zostali zobowiązani do przestrzegania regulaminu pracy i ustalonego w Starostwie porządku, przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy i palenia tytoniu w miejscach do tego wyznaczonych. Za nieprzestrzeganie przez pracownika ustalonej organizacji i porządku w procesie pracy, palenie tytoniu w miejscach do tego niewyznaczonych lub nieprzestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy pracodawca może zastosować wobec pracownika karę upomnienia lub karę nagany (§ 16).

(dowód: akta kontroli str. 25-33)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Skargi i wnioski dotyczące realizacji przepisów ustawy antynikotynowej

Opis stanu faktycznego

W badanym okresie (do dnia 25.10.2012 r.) skargi i wnioski, które wpływały do Starostwa, nie dotyczyły realizacji przepisów ustawy antynikotynowej.

(dowód: akta kontroli str. 46)

Problemy w realizacji ustawy antynikotynowej

Adam Niwiński – Starosta Łęczyński wyjaśnił: „Realizacja zapisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych [...] nie stwarza problemów w Starostwie Powiatowym w Łęcznej. Stan prawny i organizacyjny jest wystarczający dla skuteczności ochrony zdrowia pracowników. W związku z powyższym nie zachodzi potrzeba wprowadzania dodatkowych uregulowań w powyższym zakresie. Zgodnie z treścią § 4 regulaminu pracy Starostwa Powiatowego w Łęcznej w trosce o ochronę zdrowia pracowników zabroniono palenia tytoniu na terenie zakładu, oprócz miejsc do tego przeznaczonych, które zostaną wyraźnie oznaczone.

Wśród działań, które mogą przyczynić się do wzrostu skuteczności ochrony zdrowia pracowników przed następstwami używania tytoniu, mogą znaleźć się akcje informacyjne o negatywnych skutkach używania tytoniu oraz zachęcanie pracowników do

uczestniczenia w aktywnych formach spędzania wolnego czasu, np. poprzez dofinansowanie zajęć sportowych itp.”

(dowód: akta kontroli str. 53-54)

Kontrole przestrzegania przepisów ustawy antynikotynowej

Opis stanu
faktycznego

W badanym okresie Starostwo Powiatowe w Łęcznej nie było kontrolowane przez inne organy kontroli, w tym przez Państwową Inspekcję Sanitarną w zakresie przestrzegania przepisów ustawy antynikotynowej.

(dowód: akta kontroli str. 34)

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 19.11.2012 r.

Kontroler
Jerzy Bielak
główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

Dyrektor
Adam Pęziół

.....
podpis

.....
podpis